

[Socialministeren.]

til at drikke disse skadelige Ting i saa ringe Udstrækning som muligt. Folk finder sig nu en Gang villigt i og forstaar godt visse kompulsive moralske Tvangsmidler, men de modsætter sig absolut den direkte Tvang, ogsaa i samme Formaals Tjeneste; de ønsker nemlig ikke at miste deres Selvbestemmelsesret.

For øvrigt har den frivillige danske Sygekassebevægelse aldrig været frivillig i den Forstand, at der ikke for de allerfleste var knyttet meget alvorlige Virkninger til at undlade at sygeforsikre sig; paa den fattige, der ikke meldte sig ind i Sygekasserne, lurede altid Fattighjælpens Spøgelse, et meget kraftigt kompulsivt Tvangsmiddel. Enhver Handling er i øvrigt bestemt af Aarsager, betinget af Motiver; men Individet ønsker alligevel at have den personlige Følelse af, at han vælger frit, og det gør han efter mit Forslag, aldrig efter Tvangsforsikringsforslaget.

I den Artikel i „Le Matin“, „En Pariseres Betragtninger“, som jeg nævnte i Begyndelsen af min Tale, fremhæves netop som det karakteristiske ved dette Forslag Modstanden mod den egentlige direkte Tvang. Det hedder bl. a.

„Socialforsikringen er neppe kommet til Verden hos os — altsaa i Frankrig —, før den rejser en Storm, men De maa tro, at heller ikke i de Lande, der allerede har den, er man skaanet for Uvej. Tyskland vil til at reorganisere sin sociale Forsikring, hvis Misbrug er aabenbare, og som ruinerer det“

— det sidste vil jeg dog privat sætte et Spørgsmaalstegn ved. Og længere henne hedder det:

„Man højner ikke det moralske Niveau ved Foranstaltninger, der bygger paa direkte Tvang“

— man skulde næsten tro, at den højtærede Franskmand havde læst min Forelæggelsestale —

„saaledes er en meget sagkyndig Fagmands Mening“

— det skal være undertegnede,

„og en smukkere Anerkendelse er maaske aldrig ydet vor Gensidighed, der, som det Udtryk for menneskelig Værdighed den er, aldrig har været obligatorisk. Det er interessant at se, at et lille Land, der er bekendt ved sin sociale Disciplin, ikke mere vil vide af nogen Tvangsforsikring og i selve Loven indfører Ordet „Frihed“, hvad der er at foretrække fremfor, som hos os, at indgrave det paa Murene.“

Ægte fransk!

Disse Bemærkninger om Aarsag og Virkninger og Motivernes Betydning, om direkte og indirekte Tvang gælder ogsaa det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, hvis Indvendinger her ligeledes mindede mig for meget om en skrivebordsteoretisk Indstilling. Men jeg skal ikke komme nærmere ind herpaa, det skulde ikke være en Forelæsning i Filosofi. Jeg konstaterer blot, at jeg har faaet Sygekasse- og Forsørgelsesautoriteter med mig i min Opfattelse af det baade socialt og moralsk yderst gavnlige i, at Sygekassebevægelsen vinder den størst mulige Udbredelse og paa bedst mulig Maade støttes af det offentlige. Jeg skal senere komme til de Indvendinger, der gøres med Hensyn til Lovforslagets § 15.

En Styrkelse baade af Forsikringstankens Vækst og af Økonomien ligger der jo endvidere i at kræve Sygeforsikrings- og Invalidpræmie ogsaa af de bedre stillede som Betingelse for Aldersrente, for det er et naturligt Led i hele Systemet. Men ogsaa denne Tanke mødes med Uforstaaenhed og med Forbehold; endog fra deres Side, som gennem Tvangsforsikring vil lægge langt større Byrder paa disse Befolkningsslag, har man nærmest Medlidenhed med dem, blot fordi jeg vil ligestille dem, hvis de ønsker Aldersrente, med den ubemidlede Befolkning. Er det nu ikke et kortsynet Standpunkt fra deres Side, som ønsker en samlet Ordning af Folkeforsikringen, som helst skulde have saa mange Bidrag som muligt fra forskellig Side?

Ogsaa her er det ærede Medlem Hr. C. O. Pedersen ved Siden af Forslaget, netop naar han Spalte 4110 vendt mod mig og det ærede Medlem Hr. Holger Larsen siger:

„Hvorfor skal de velstillede ikke ogsaa betale for at sikre deres Alderdom?“ og derefter paa viser, at det gør de velstillede sikkert i høj Grad, hvad jeg aldrig har benægtet eller beskæftiget mig med. Jeg taler ikke det allerfjerneste om, hvorvidt og i hvilken Udstrækning de velstillede sikrer sig nu; men i Forslaget og i min Tale nævnes noget ganske andet og bestemmes noget ganske andet, nemlig at hvis Folk over Indtægtsgrænsen senere ønsker at faa Adgang til Aldersrente, kan de kun faa den paa de samme Betingelser, som i øvrigt gælder for den øvrige Befolkning her i Landet, saa maa de ligesom Menigmand gennem Aarene have betalt deres Kontingent og Invalidpræmier. Om de ønsker dette eller mener at kunne klare sig paa anden Maade, maa de fuldt ud afgøre med sig selv.

Sin Mangel paa Forstaaelse af, hvad det virkelig drejer sig om her, demonstre-